

CURSUS & ZANG+

Data liggen eindelijk vast!

Beste lezer,
Geheel buiten onze (goede) wil heeft het lessenrooster voor komend jaar voortdurend wijzigingen ondergaan. Maar vandaag kunnen we stellen dat het rooster op pagina 4 definitief is. Wij drukken het daarom speciaal hier nog eens af. Wij hopen u massaal terug te mogen begroeten op onze **eerste cursusdag op 24 november**. Ook heel belangrijk is de **Zang+ dag van 13 oktober**. De Zang+ dag is bedoeld om u een namiddag lang te laten zingen en dat samen met alle liefhebbers die zin hebben om eens onder goede leiding van Frans Mariman het gregoriaanse repertoire van de Advent en Kerstdag in te zingen. Er wordt die namiddag géén theorie gegeven, enkel enthousiast gezongen. Breng dus uw vrienden en kennissen mee. Zij zullen meegezongen worden door de stemmen van onze meer geoefende cursisten! Een unieke gelegenheid. De zangnamiddag gaat door in de intieme crypte van de Gentse St.-Baafskathedraal van 13.30 u. tot 16.30 u. Gratis voor iedereen. Tot dan!

GROTE ZANGDAG

De oermodus van Zen

Oase van strakke pure eenvoud. Dat is Roosenberg. In deze abdij waar niets alles is en alles niets, gingen we op 12 mei met een 25-tal mensen op zoek naar de bronnen van de modaliteit in het gregoriaans. Onze gids was de Franciscane Marie-Louise Egbers, dirigente aan de Begijnhofschool te Breda.

Vanuit de "cordes mères", de drie oermodaliteiten of moedertonen waaruit het octoechos systeem later werd opgebouwd maakte zij voor ons de modaliteit van het gregoriaans en de verschillen in melodiestructuur hoorbaar.

De octoechos of het stelsel van de acht kerktoonarden is een kunstmatige constructie. De verschillende modi zijn als het ware spontaan vanuit de oermodi ontstaan en gegroeid in de vroeg-middeleeuwse zangpraktijk. Later werd het modale systeem dat wij erfd van de Oude Grieken op het gregoriaans "geprakt". Dat is de fameuze octoechos met de typische Griekse benamingen voor de modi: dorisch, frygisch, lydisch en myxolydisch. Nu spreekt men liever over protus, deuterus, tritus en tetrardus met hun respectievelijke onderverdeling in submodi op de kwint en de terts, in enkele gevallen ook op de kwart.

In plaats van een "Hineininterpretierung" vanuit het octoechos systeem maakt Zr. Egbers de omgekeerde beweging, en leidt zij de verschillende modi systematisch af uit de drie oermodaliteiten do, re en mi. Een staaltje van lateraal denken dat voor ons een straffe uitdaging betekende, een uiterst boeiende oefening.

In dit spel met de halve toon waarin de relatieve toonverhoudingen de leidraad vormen, gingen wij trouwens meteen de mist in bij een ondeugende praktische test. Verdeeld in vier aparte groepjes kregen we elk een melodielijn op een alleluia mee om afzonderlijk in te studeren.

Kapel van de abdij Roosenberg, gebouwd door Dom van der Laan. Soberheid met een vrouwelijke invulling.

Schijnbaar ging het om hetzelfde muzikale patroon maar het verschil in ligging van de halve toon deed ons meteen de das om. Als de vier groepen samenkwamen en om de beurt hun lijntje zongen, werd ineens klinkklaar duidelijk wat de functie van modaliteit in wezen is.

De workshop van Marie-Louise Egbers steunt op de inzichten van Prof. Cees Pouderoijen die in de jaren 1980 zeven artikels heeft gepubliceerd over oermodaliteit. Zij maakt gebruik van een soort stafkaarten waarop wij merkpunten terugvonden die aangeven in welk melodisch veld iedere modus thuishoort. Het lijkt allemaal kurkdroke theorie, maar feit is dat de stafkaarten voluit gingen leven in de zorgvuldig geselecteerde voorbeeldgezangen waarmee Zr. Egbers haar syllabus had verrijkt. Wij kregen ruim de kans om zelf al zingend te ervaren hoe modaliteit het karakter van een tekst in de verf zet. "Als je weet wat je doet, straalt het door de muziek heen", had onze gids aan het begin van haar uiteenzetting verzekerd en we moesten haar gaandeweg gelijk geven.

Boeiend was ook de uiteenzetting over de hele historische en geografische evolutie die de Gregoriaanse modaliteit tussen 300 en 600 na Christus kende. Aken, Metz, Troyes, Lyon mogen dan niet zó ver uit elkaar liggen, toch verschuift telkens de hoofd- of eindtoon een beetje in één of andere richting.

De oertonen do en mi blijken verder eerder van romaanse oorsprong te zijn, terwijl we de re in meer noordelijke streken tegenkomen. De 8ste modus is van Romeinse origine en blijkt één van de oudste modaliteiten te zijn. Veel graduales blijken in de 5de modus te staan. Dat zou komen omdat rond 500 na Christus het catacombengeloof van de eerste Christenen boven de grond kwam, waardoor de eucharistie ineens veel theater werd.

We vernamen ook dat het offertorium oorspronkelijk een processiegezing met solist was. De offergaven werden aangedragen en het koor deed hieraan mee. Zo ontstonden er verzen met improvisatie. In de graduales zijn de verzen later weer verwijderd maar de uitgedijde offertoria zijn gebleven.

Wij voelden hoe het hart van Marie-Louise Egbers vol is van de zin voor modaliteit en hoe deze ene zangdag veel te weinig is om alles te delen met de ademloos luisterende en aarzelend zingende cursisten. Op onze beurt hebben wij ontzag gekregen voor de enorme zeggingskracht van het gregoriaans dat ontstond uit die eenvoudige drievuldigheid van do, re, mi, uit de strakke soberheid van dit drietonige zen, uit de oer-eenheid die zich in een spiritueel-materieel spanningsveld ontvouwen heeft tot een veelheid aan vormen. Toen wij uit de stilte van de Roosenberg vertrokken, zat diep in de schoal van onze ziel te rusten, de lotuskraft van de Oermodus van Zen.

TRIDENTIJNSE RITUS

Na lang wikken en wegen...

Met ingang van 14 september 2007, feest van de Kruisverheffing, zal het Romeins Missaal, Brevier en Rituele uit 1962 gelden als de "buitengewone" vorm van de liturgie van de Latijnse Kerk. De huidige liturgie (in de volkstaal) van Paulus VI is de "gewone" vorm. Er is dus slechts één ritus in twee vormen. Dat schreef paus Benedictus XVI bij de publicatie van het motu proprio *Summorum Pontificum*.

Voor een privémissa (*Missa sine populo*) mag elke priester zonder vooroverleg het oude missaal gebruiken, behalve tijdens het Sacrum Triduum. Daar mogen ook gelovigen bij worden toegelaten. Voor religieuze congregaties en instituten geldt dat zij vrijelijk het oude missaal mogen gebruiken in hun eigen kapellen of oratoria. Wanneer het om meer dan incidenteel gebruik gaat, moet men toestemming hebben van de verantwoordelijke overste.

In parochies waar bij stabiele groepen gelovigen de wens bestaat om de mis van 1962 te vieren, zal de pastoor daaraan gehoor dienen te geven, maar niet zonder vooroverleg met zijn bisschop. Daarbij moet de eenheid van de parochie in het oog gehouden worden.

Tijdens wekdagen kan de 'oude liturgie' vrij gevierd worden, op zonen feestdagen kan er één dergelijke liturgie gevierd worden. Ook bijzondere missen zoals huwelijken, begrafenissen en bv. bedevaarten kunnen volgens het oude Missaal gevierd worden. Vereist is wel dat de priester de juiste kennis en ervaring heeft en er geen beletsels zijn. De lezingen kunnen ook in de volkstaal.

Wanneer de pastoor weigert zijn gelovigen tegemoet te komen, kunnen zij in beroep gaan bij de bisschop. Indien ook de bisschop geen resultaat boekt is er beroep mogelijk bij de Pauselijke Commissie *Ecclesia Dei*. Ook de bisschop kan altijd in overleg treden met deze commissie voor hulp en advies.

De pastoor kan ook toestemming geven voor het gebruik van het oude Rituele Romanum bij de toediening van het Doopsel, Huwelijk, Boete en Verzoening en Ziekenzalving. De bisschop mag het Vormsel toedienen met gebruikmaking van het Oude Ritueel. Over de viering van het sacrament van de Wijdingen wordt in het motu proprio niets gezegd. Verder mogen alle geestelijken die de vereiste kennis hebben, het oude Romeins Brevier gebruiken.

De bisschop kan ook een parochie en een priester aanwijzen binnen zijn diocesis die de oude vorm gebruikt. De commissie *Ecclesia Dei* houdt toezicht. De bisschoppen moeten over drie jaar rapport uitbrengen over de ervaringen.

Het motu-proprio *Summorum Pontificum* heeft een lange voorgeschiedenis. De katholieke eredienst is altijd onderwerp van theologische bespiegeling, discussie en hervorming geweest. Het Concilie van Trente (1545-1563) legde in een reactie op de Reformatie het verloop van de Latijnse eredienst vast. Alle vormen van eredienst die daardoor opnieuw werden vormgegeven, maakten samen de zogeheten Tridentijnse Ritus uit, genoemd naar de plaats waar het concilie gehouden werd: het Noord-Italiaanse Trente, Tridentinum in het Latijn. Deze liturgievorm bleef behouden tot 1962. Toen gaf Paus Johannes XXIII (1958-1963) opdracht tot een aanpassing van de liturgie. De resultaten daarvan worden gepubliceerd in het laatste Romeinse misboek vóór het Tweede Vaticaans Concilie.

Van 1962-1965 had in Rome het Tweede Vaticaans Concilie plaats, dat streefde naar *aggiornamento* (modernisering) en meer openheid van de Kerk voor de wereld. Sommigen vonden echter dat de hervormingen, onder meer met betrekking tot de liturgie in de volkstaal, te ver gaan. Uit protest brak de voormalige Franse aartsbisschop van Dakar, Mgr. Marcel Lefebvre, met Rome (1968). Hij richtte het traditionalistische Priesterbroederschap Pius X op.

Intussen was de Tridentijnse ritus wel al toegelaten (via de zgn. "indult") voor oude en zieke priesters, of voor bepaalde groepen gelovigen (bv. in Engeland het "Agatha Christi Indult"). Het indult is nu dus omgezet in een motu proprio, die een algemene toelating voorziet.

INTERMEZZO

COMPOSITIEWEDSTRIJD VOOR JONGEREN

De Werkgroep 'Open Kerk' van Berlare organiseert een compositiewedstrijd voor 10- tot 16-jarigen (geboren na 31 december 1990). Daarin worden jongeren uitgedaagd een van de vijf door

de inrichters gekozen teksten op muziek te zetten. De werken worden later door een jury op schoonheid en uitvoerbaarheid beoordeeld. Om niemand uit te sluiten en tegemoet te komen aan diegenen die nog geen notenleer beheersen, mag de compositie op een geluidsdrager worden ingezongen. De tien beste werken worden op 16 november 2007 om 20 uur uitgevoerd in de St.-Martinuskerk van Berlare. De stemgerechtigde jury bestaat uit Mgr. Luc Van Looy, bisschop van Gent en drie meesters in de Muziek. Voorzitter van de jury is E.H. Marc Van Steen, pastoor van Berlare. Naast de bekroning van de drie beste werken is er ook nog een publieksprijs. Inzendingen worden, vóór 15 oktober, gedeponeerd in de brievenbus van de pastorie, Dorp 32 in 9290 Berlare of worden met de post verstuurd naar hetzelfde adres.

WEBRADIO MET CHRISTELIJKE MUZIEK.

Non-stop klassieke christelijke muziek van hoge kwaliteit, vocaal en instrumentaal, en vooral: géén geklets tussendoor? Liefhebbers konden daar tot nu toe alleen maar van dromen. IKON en Zendtijd voor Kerken (ZvK) realiseren deze droom met Webradio Musica Religiosa. De nieuwe radiozender is sinds 20 juli toegankelijk via www.musicareligiosa.nl. Er is in Europa nog geen soortgelijke radiozender. Musica Religiosa is genoemd naar het gelijknamige IKON-radioprogramma op de zondagavond (NL). 24 uur per dag kan je tracks horen van top-cd's maar ook van goede Nederlandse kerkmuziek, vocaal én instrumentaal. Ook orgelliefhebbers komen aan hun trekken. De luisteraars kunnen via de website bijbehorende achtergrondinformatie vinden en desgewenst de cd bestellen. Bij de programmering wordt rekening gehouden met de tijd van het kerkelijk jaar en met wat er speelt in de kerkmuziek. Webradio Musica Religiosa zal over de grenzen heen in een behoefte voorzien. Initiatiefnemer Kees Schuurman (IKON): "In Vlaanderen, Duitsland en Engeland is zeker interesse voor kerkmuziek, dus uit die landen verwachten we veel luisteraars. We zijn blij dat we deze webradiozender kunnen lanceren. Op de landelijke radiozenders is alleen af en toe kerkmuziek te horen. Dankzij Musica Religiosa is deze mooie muziek nu dag en nacht beschikbaar." Ook Richard Post, directeur van ZvK, is enthousiast. "Muziek is één van de elementen in een kerkdienst waardoor mensen God kunnen ontmoeten. Deze muziek speelt dan ook een belangrijke rol in het leven van vele mensen. Wij willen mensen in de gelegenheid stellen vaker naar kerkmuziek te luisteren en daardoor een ontmoeting te hebben met God."

BLAD GREGORIUSVERENIGING IN NIEUW JASJE.

Het blad van de diocesane Gregoriusvereniging 'Opmaat' krijgt een nieuwe vormgeving maar wordt minder dik. Het gratis contactblad voor dirigenten, organisten, koorsecretarissen, pastores en liturgische werkgroepen verschijnt in september, januari en mei. De Bossche Gregoriusvereniging meldt dit in haar derde digitale nieuwsbrief. Die is gratis aan te vragen via nsgv@bisdomdenbosch.nl of gkleijberg@bisdomdenbosch.nl. Er is ook een website: www.nsgvdenbosch.nl. De Nederlandse Sint Gregoriusvereniging (NSGV) werd in 1878 opgericht door de Nederlandse Bisschoppenconferentie.

STRIKTERE REGELS VOOR FEESTDAGEN HEILIGEN.

De Congregatie voor de Geloofsleer kondigt striktere regels aan voor de feestdagen van heiligen. Dat zou nodig zijn, omdat de heiligenkalender 'overladen' is. Bij opname van nieuwe heiligen wordt daarom voortaan de voorkeur gegeven aan ondervertegenwoordigde groepen zoals leken, gehuwde stellen en ouders, of heiligen uit landen die nauwelijks in de heiligenkalender voorkomen.

KERKUILEN DOEN HET GOED.

Mark Vermeulen van Natuurpunt Zemst is opgetogen. Hij kon vier jonge uilen een ring om de poot doen. De uilen nestelen in een grote nestkast op de zolder van de kerk van Elewijt (Zemst). Mark Vermeulen heeft als lid van de werkgroep kerkuilen bij Natuurpunt de zorg over elf uilenkasten die in de streek her en der geplaatst zijn. Dit jaar telde hij twintig jongen, een prachtresultaat. Vorig jaar waren het er amper vijf, omdat het broedseizoen veel te nat was.

GELEZEN OP KERKNET.

Britten zijn prins Diana niet vergeten. Wat moet prinses Charles, toekomstig hoofd van de Anglicaanse Kerk daarvan nu denken?

KINDERVARIANT OP GETIJDENBOEK.

Nederland wordt in september het eerste land met een kindervariant op het getijdenboek. Het boek met op kinderen toegesneden gebeden en liedjes moet jonge gelovigen vertrouwd maken met de liturgie van de RK-Kerk. Zij kunnen het gebruiken vanaf de voorbereiding op de eerste communie (rond het achtste jaar) tot en met het vormsel (rond 13 jaar). Het boekje is een sterk vereenvoudigde versie van het klein getijdenboek voor volwassenen. Het bevat het morgen- en avondgebed, met psalmen en andere Bijbelse lofzangen, alle in kindertaal. Naast bekende gebeden als het Onze Vader en het weesgegroet zijn ook nieuwe gebeden opgenomen.

NEDERLANDERS DUIKEN MASSAAL HET KLOOSTER IN.

Nederlanders met een jachtig bestaan duiken massaal enkele dagen het klooster in om tot zichzelf te komen. Vanwege de grote populariteit van het kloosterbezoek wordt op 3 oktober voor het eerst een landelijke "Kom in het klooster"-manifestatie gehouden. Belangstellenden kunnen deze dag vrijblijvend verschillende kloosters bezichtigen. Tientallen abdijen en kloosters bieden gelovige en niet-gelovige gasten een tijdelijk monnikenbestaan aan. Het aanbod varieert van stilte en gebed tot meditatiecursussen. De reserveringstelefoons staan overal roodgloeiend, de wachttijden lopen inmiddels op tot bijna een jaar.

BIJBELAGENDA: 365 GEDACHTEN VOOR ELKE DAG VAN HET JAAR.

Vaak denken volwassenen dat jongeren wars zijn van religie. En toch blijkt dat die jongeren voortdurend vragen hebben over de zin van het leven! Als we nu eens zouden vertrekken van ideeën van moderne grote figuren - Marx, Einstein, Guy Gilbert, A. Hepburn en zoveel anderen - en die confronteren met Bijbelteksten die dezelfde idee uitdrukken? Zo zouden we bruggen kunnen slaan en zowel jongeren als ouderen aanspreken en tot bezinning brengen. Dat doet Aktie 365 al meer dan 40 jaar in de uitgave BIJBELAGENDA 365, door "profane" uitspraken en ideeën te stellen tegenover gelijkwaardige teksten uit de Bijbel. Niet om te "bekeren" maar wel om tot een eerlijke confrontatie te komen. Zijn we bereid onszelf te laten inspireren ook door de Bijbel? Bijbelagenda 365 is een goed middel om deze ervaring in dagelijkse praktijk om te zetten. Zijn heel korte maar krachtige formulering van uitspraken en gedachten is een ideaal rustpunt voor elke dag. Zakformaat: 5 €, bureauagenda: 12,5 €, btw en verzendkosten inbegrepen. Bestellen door storting op 000-0144827-06 van Aktie 365 of op adres: Aktie 365, Savaanstraat 35, 9000 Gent, 09-225.73.53 bij voorkeur tussen 14 en 17 u.

AGENDA

Vaste gregoriaanse vieringen (per stad):

ACHEL. St. Benedictusabdij (Achelse Kluis): Schola Cantorum Achel o.l.v. Bartel Fallon. Elke 4de Zo van de maand en op feestdagen 10u45 gregoriaanse Mis in de abdijkerk. De andere dagen zingen de Trappisten in de St. Benedictusabdij.

AFFLIGEM. Abdijkerk: Monnikenkoor en gregoriaans gemengd koor o.l.v. Dom Idesbald Verkest. Elke zondag 10u gregoriaanse Mis en om 15u de Vespers en lof door het monnikenkoor. Info: Abdijstraat 6, 1790 Hekelgem 053 66 70 25 of Longinius van de Velde 0475 414 280.

AMSTERDAM. Obrechtkerk, Jacob Obrechtstraat 30: Het mannentrio Gregoriana verzorgt elke 3e zaterdag van de maand 17 u. (m.u.v. juli en augustus) een "Gregoriaanse meditatie". Gregoriana werkt soms samen met musici uit het Oosten en het Westen, waardoor muzikale en religieuze verwantschappen van diverse culturen worden onthuld. Info: Reinier van der Lof, Weesp Tel:+31.294.419754

ANTWERPEN. St.-Jacobskerk: Chorale Sancti Jacobi o.l.v. Dirk Baeten. Elke zondag 10 u. hoogmis met gregoriaans proprium. Info: Jo Tanghe 03/541 90 28. St.-Pauluskerk: Schola Gregoriana Cantabo. Regelmatig op zondag 10.30 u. Gregoriaanse hoogmis. Op hoogdagen meerstemmige mis met orkestbegeleiding, met gregoriaans proprium. Op 2^e kerstdag, twee paasdag, Pinksteren en Allerheiligen: Gregoriaanse vesperdienst. Info: Hugo Brangers, Antwerpen.

ASSEBROEK. Benediktijnerabdij, Baron Ruzettelaan 435: Elke zondag 10u gregoriaanse Mis. Info: 050 35 72 51

BERCHEM. Sint Theresiakerk, Grote steenweg: Gregoriaans koor Concentus Teresiae. Elke zondag 10u gregoriaanse Mis. Info: Oktaaf Bollaert, Sterren Regen 19, 2540 Hove

BRUGGE. Paters Karmelieten, Ezelstraat 28: Schola Gregoriana Brugensis o.l.v. Roger Deruwe. Elke zondag en hoogdag 10 u. Gregoriaanse Hoogmis. Info: Ignace Huyghebaert Tel: 050 44 38 90 of scola@scolagregoriana.com. Begijnhof, Monasterium De Wijngaard. Gregoriaans koor van het Begijnhof. Elke zondag 9u30 gregoriaanse Mis. Info: 050 33 00 11

BRUSSEL. St. Michiel en H. Goedele: Gregoriaanse Kathedraal schola o.l.v. Herbert Beirens. Zondag 10 u. Gregoriaanse mis. Info: Tomboy André, Guill.Stassartlaan, 16 b 22, 1070 Anderlecht, Tweelindenstraat 2A (metro Merode of Montgomery): Una cum o.l.v. Paul-Augustin Deproost. Zondag 10 u. Gregoriaanse mis. Info: Laurent Bayer, Brussel. Kerk van St. Hendrik, 1150 Brussel: Gregoriaanse schola Saint-Irénée. De zondagen van de advent en de vasten, gregoriaanse Mis om 9u30. Info: Michel Zeegers, av. du Héron 1, 1640 Rhode-St-Genèse 02 381 10 62. O.L.V. van de Zavel: Gregoriaanse schola St. Irénée. Elk hoogfeest om 11u gregoriaanse Mis. Info: Michel Zeegers, av. du Héron 1, 1640 Rhode-St-Genèse 02 381 10 62. Kapel Heilig Hart, Twee Lindenlaan, 1200 Brussel. Gregoriaanse schola "Una cum". Elke zondag en Feestdag om 10u gregoriaanse mis. Info: Paul-Augustin Deproost, rue Champ du Roi 23, 1040 Bruxelles 02 736 92 04. Miniemenkerk: Elke zondag gregoriaanse Mis om 11u. Info: A. Abbé Jacques Van der Biest, rue Ernest Allard 47, 1000 Bruxelles

DENDERMONDE. Abdijkerk: Op weekdagen 8u30 en op zondagen 9u30 gregoriaanse conventismis. Niet op hoogdagen. Elke dag gregoriaanse Vespers om 18u.

GENT. St.-Niklaaskerk: Paratum cor o.l.v. Thierry Pauwels. Elke zondag 10 u. Hoogmis met proprium, niet op 2e zondag van de maand. Wel op feestdagen (zelfs als ze op de 2e zondag vallen). Info: Thierry Pauwels, De Pinte. St.-Baafskathedraal: Paratum Cor o.l.v. Thierry Pauwels. Gregoriaanse hoogmis op de 2e zondag 11 u. van de maand (niet op feestdagen). Info: Thierry Pauwels, Groenpark 17, 9840 De Pinte 09 2827824 of Th.Pauwels@advalvas.be

GRIMBERGEN. Abdijkerk: Gregoriaans Abdijkerk Grimbergen o.l.v. P. Gereon. Elke zondag 10 u. Gregoriaanse Hoogmis. Elke donderdag 20u15 repetitie in de Sachristie. (via Pastorie, Kerkplein 1) Info: Michiel Decrop, Appelkofflaan 22, B-1785 Merchtem. Tel: 052 37 16 63.

HAALTERT. St.-Gorikskerk: Kon. St.-Gorikskoor o.l.v. Hubert Verheijen. Uitgezonderd 2de zondag van de maand, zondag 10 u. Gregoriaans kyriale. Op hoogdagen meerstemmige Latijnse mis. Info: Hubert Verheijen, Haaltert.

HALLE. Kerk Paters Conventuelen, Volpestraat: Sint Gregoriuskoor o.l.v. Roger Vanbellingen. Elke zon-en feestdag 10u30 gregoriaanse Mis. Info: 02/ 356 20 03 of www.gregorius.tk

HERENTALS. Begijnhofkerk St.-Catharina: Elke zondag 10u. Gregoriaanse mis (proprium en ordinarium) door het gregoriaans mannenkoor (sinds 1957). Info: Jan Cools, Vossenbergh 45B, 2200 Herentals 014/ 21 56 48.

HEVERLEE. St.-Lambertuskerk: Kon. St.-Lambertuskoor o.l.v. Johan de Boer. Elke zondag Gregoriaanse Hoogmis 10 u. Info: Johan de Boer 016/ 40 52 99.

LEUVEN. Abdijkerk Keizersberg: Het monnikenkoor o.l.v. Abt Kris Opdebeek zingt elke zondag 10u de gregoriaanse Hoogmis. Info: Rvd Kris Opdebeek, Mechelsestraat 202, 3000 Leuven 016 31 00 60 St.-Kwintkerk: 10 u. Gregoriaans proprium door de Schola Sancti Quintini o.l.v. J. Vandergeeten, naast andere gezangen door de Schola, hetzij door het vrouwenkoor Concinitie (1e en 3de zondag van de maand). Info: Mark Debrock T.W. Wilsonlaan 15 3010-Leuven 016/25 36 83.

KNOKKE. Paters Dominicanen: Schola Gregoriana Dominicana o.l.v. Jacques Maertens. Elke zondag 11 u. Gregoriaanse mis. Info: Jacques Maertens, Knokke-Zoute Tel:050/ 60 12 32

KORTRIJK. O.L.Vrouwewerk: Laudate Dominum o.l.v. Walter Deroo. Elke 1ste zondag en op feestdagen 9u45. Elke 1ste zondag 17u gregoriaanse vespers in de kerk van het O.L.Vrouwehospitaal, Budastraat. Info: Gislain Baert, Graskant 5, 8520 Kurne 0474 325 729 of laudatedominum6@scarlet.be

ST.-NIKLAAS. St.-Nicolaaskerk: Schola Cantorum o.l.v. Luc De Cock. Elke 1ste zondag van de maand en op hoogdagen 11 u. Gregoriaanse hoogmis. (niet juli en augustus). Info: Luc Vermeulen, Zamanstraat 33, 9100 St.-Niklaas 03/776 07 35.

TURNHOUT. Begijnhofkerk Heilig Kruis: Koninklijk H.Kruis begijnhofkoor o.l.v. Herbert Op de Beeck. Elke zondag 9u gregoriaanse Mis (proprium en ordinarium). Info: Herman Deckx, Victoriestraat 9 bus2, 2300 Turnhout. Tel: 014/ 41 25 81. Heilig Hartkerk: Cecilia-koor o.l.v. Sylvain Goossens en Jef Roymans. Elke zon-en hoogdag 10u de Mis met gregoriaans proprium. Ordinarium is meerstemmig Latijn of gregoriaans. Info: Jochem Baas, 014/ 61 01 72

WAASMUNSTER. Abdij Roosenberg: Schola Gregoriana feminea In Voluntate. Elke 1ste zondag van de even maand, 9 u. Hoogmis. Info: Myriam Van den Hauten 03/ 449 43 15

WATERMAEL (Brussel). Kerk van St Clement. Elke zondag 9u30 gregoriaanse Mis. Info: Raoul Leblieq, rue des Thuyas 14, 1170 Watermael 02 673 02 58

ZINGEM. St. Bavokerk: Gregoriaans koor Gaudeamus o.l.v. Adelin Goedefroot. Elke feestdag 10u30 gregoriaanse Mis. Info: A. Goedefroot, Nederzwalmssteenweg 31, 9750 Zingem 09 384 20 29, goedefroot.adelin@telenet.be.

Gregoriaanse vieringen zonder vaste datum:

BRUSSEL: Schola "Lux et Origo" en schola "Stella Matutina" o.l.v. Eric Trekels verzorgen enkele concerten per jaar over verschillende thema's. Info: E. Trekels, rue des Aduatiques 7, 1040 Bruxelles 02 736 56 68

LEUVEN: Het gregoriaans koor van Leuven o.l.v. Frans Mariman, verzorgt enkele Missen en concerten per jaar. Info: Frans Mariman, Korbeekdamstraat 13, 3050 Oud-Hervelee 016 47 12 60.

WATOU: De damesschola Cum Jubilo o.l.v. Agnes Delbaere en de Herenschola o.l.v. Wim Orbie verzorgen verschillende zondagen de Mis om 10u30, alsook op andere locaties in België. Info: Bernard Deheegher, Moenaardestraat 20, 8978 Watou 057 38 82 67 of www.cumjubilo.be

Abdijen in België waar gregoriaanse officies gezongen worden:

Abbaye N.D. de Saint Remy (Trappisten) - Abdij Affligem (Benedictijnen) - Abdij Averbode (Norbertijnen) - Abdij De Wijngaard (Benedictinessen) - Abdij Keizersberg (Benedictijnen) - Abdij Mariënhof Cisterciënzerinnen) - Abdij Grimbergen (Norbertijnen) - Achelse Kluis (St. Benedictusabdij) (Trappisten)- Monastère de Chevotogne (Benedictijnen) - St. Pieters en Paulusabdij (Benedictijnen)

Andere gregoriaanse vieringen:

zie ook onze webstek: www.centrumgregoriaans.be/allerlei.

Zo 16/9 9u: Houthulst, Sint-Jan de Doper: Sluiting Noveen O.L.V., door Cantica uit Houthulst.

Woe 31/10 18u15: Klerken, Sint-Laurentius: Allerheiligen, door de schola Cantica - 18u30: Aalst, St. Annakerk: Vooravondmis Allerheiligen, door Gaudete.

Do 1/11 9u30: Poperinge, Gasthuiskapel: Allerheiligen, door damesschola Cum Jubilo - 10u: Grimbergen: T.V. Mis in Eurovisie door het abdijskoor.

Vrij 2/11 18u30: Aalst, St. Annakerk: Allerzielen, door Gaudete.

CURSUS

Overzicht cursussen en zangdagen

Cursus:	1 A	1 B	2 en 3	Zang 1	Zang 2	Zang+
cursusjaar 2007-2008						
15/09/2007					1	
13/10/2007						1
24/11/2007	1 n		1			
01/12/2007	2 n					
08/12/2007	3 n					
15/12/2007	4 n		2			
12/01/2008	5 n					
19/01/2008	6 n	1	3			
02/02/2008	7 n	2	4			
23/02/2008	8-9	3	5			
01/03/2008				1	2	
15/03/2008	10-11	4	6			
17/05/2008					3	
cijfers = lessenreeks n = namiddag						

Zang 1 is bedoeld voor alle cursisten. Zang 2 is voorbehouden aan afgestudeerde cursisten. Zang + is bedoeld voor alle belangstellenden die, samen met cursisten en afgestudeerden, kennis willen maken met het Gregoriaans.

CENTRUM

Administratie cursisten:

Lucienne Van Gastel, Centrum Gregoriaans, Tuinstraat 3, 8800 Roeselare
Tel: 015. 24.13.63 E-mail: cursist.gregoriaans@pandora.be

Betalingen:

Op rek. nr. 737-0100011-47 Centrum Gregoriaans, bij F. Bastiaensen, Bloemenlaan 26, B-2950 Kapellen. Vanuit Nederland met gekruiste cheque.

Informatie over de inhoud v/d cursussen:

Frans Bastiaensen, Bloemenlaan 26, B-2950 Kapellen. Tel: 03. 664.15.45
E-mail: fransbastiaensen@hotmail.com

REDACTIE

Myriam Vervoort-Van den Hauten, Morselveldenlaan 8, B-2640 Morsel
Tel: 03. 449.43.15 - mailadres: myriam.vandenhauten@skynet.be

De redactie laat mensen aan het woord die een interessante mening vertolken. Ze respecteert daarbij alle opinies zonder onderscheid. De auteurs ondertekenen daarom hun bijdragen. De meningen die zij vertolken zijn persoonlijk en vallen niet noodzakelijk samen met de meningen van de redactie.

De volgende nieuwsbrief zal op 15 december 2007 verschijnen. Teksten hiervoor moeten de redactie uiterlijk voor 15 november 2007 bereiken.

ABONNEMENTEN

Door een abonnement te nemen steunt u daadwerkelijk onze werking! Hartelijk dank daarvoor.

Oud-cursisten en andere geïnteresseerden kunnen een jaarabonnement nemen (4 nummers) door storting van 6 euro op rek. 737-0100011-47 met vermelding abonnement nieuwsbrief gregoriaans. Wil u ons extra steunen, neem dan een steunabonnement van 15 euro of een beschermd abonnement van 30 euro. De cursisten krijgen de nieuwsbrief gratis toegestuurd.

Discussiegroep en mailinglist gregoriaans: surf naar: <http://www.egroups.com/subscribe/gregoriaans> en klik op de JOIN-knop.

Uitgebreide informatie over gregoriaans op het net: <http://listen.to/plainchant>

Bezoek onze site: www.centrumgregoriaans.be
Gregoriaans op het net: <http://listen.to/plainchant>

Jaargang 9, nummer 1, september 2007

VARIA

• **Cursus.** 2-4 november 2007 Gregoriaanse najaarscursus o.l.v. Zr. M.L.Egbers: De analyse en muzikale beleving van een gezang. Wahlwiller, Arnold Janssenklooster. Organisatie: Amici cantus gregoriani. Het "gebouw" van gezang wordt op meerdere facetten belicht om daarmee onze muzikale beleving te vergroten. Er wordt gezongen a.h.v. de gezangen van de Adventstijd. Bedoeld voor hen die al (enige) voorkennis gregoriaans hebben. Van de deelnemers wordt verwacht dat zij bekwaam zijn om gezangen in koorverband onder leiding uit te voeren. Deelname kosten 130? p.p. "all-in". Info: Cursussecretariaat, B.M. Lamers, Leuvenlaan 9, 5628 WE Eindhoven. +31 40/ 2411604 benlamers@wish.nl

• **Elke week een uur gregoriaans op Concertzender.nl.** Onder de titel "De duif van Gregorius" is dit programma (alleen) via internet te beluisteren, elke donderdag op vrijdagavond tussen 00:00-01:00 uur. Vanaf dan is elk programma continu te beluisteren via de site van de Concertzender op www.concertzender.nl/rod.php?theme=7&rod=de+duif+van+gregorius.

• **Cursus.** OPGELET: GEWIJZIGDE DATA EERSTE WEEKENDS: Intensieve cursus gregoriaanse zang o.l.v. David Eben tijdens 3 samenhangende weekends nl. op 21 en 28 oktober 2007, 1 en 2 maart 2008 en 29 en 30 augustus 2008 in Louvain-la-Neuve. Voor studenten musicologie, professionele musici. Ook voor liefhebbers met een goede opleiding gregoriaans. Voertaal Frans. Eerste weekend: oorsprong en synthese van het romaans-frankische gregoriaans. Tweede weekend: modaliteit van een gregoriaans gezang met het octo-echos en de oermodie. Derde weekend: muzikale vormen, recapitulatie van de voorgaande thema's en algemene vraagstelling. Organisatie: Académie du chant grégorien met steun van UCL en het Koninklijk conservatorium Brussel. Info: Gérald Messiaen: academiegregorien@skynet.be of gerald.mesiaen@tele.be of tel: 01 / 084 07 63

• **Festival.** In tegenstelling tot eerdere berichten zal het tweede Nederlands Gregoriaans Festival gehouden worden op 31 mei/1 juni 2008 in Ravenstein.

• **Festival.** 18-21 oktober 2007, in Bratislava. Eerste Internationaal Festival Gregoriaanse zang. Info: <http://www.choral-music.sk/web.php/en/gregorian-chant-festival>

• **Stage.** 13-14 oktober 2007. Angoulême. Stage door "Sittientes Venite". Leiding: Maurice Tillie (Nantes) les 13 et 14 octobre 2007
Renseignements: Claude Roedguez + 33 5 45 65 45 31

• **Stage.** 10-11 november 2007. Nantes. Jaarlijkse stage door de Association grégorienne de Nantes, met om Xavier Perrin (Kergonan) <http://www.association-gregorienne-nantes.com/stage.html>

• **Concert.** 9 december 2007. Abdijkerk Grimbergen, Kerstconcert door het abdijskoor o.l.v. Pater Gereon Van Boeschoten i.s.m. het vocaal ensemble Molitva y uit Roosdaal (slavisch-orthodox) o.l.v. Hugo Smekens. Info: Hugo Smekens, Piezelstraat 78, 1760 Roosdaal. Tel: 054 32 18 60 hugo.smekens@pandora.be of www.molitva.net